

VIBORG
KOMMUNE

§ 16a stk. 4 miljøgodkendelse
af
konsumægproduktionen
på
Tastumvej 30
7850 Stoholm

Dato for godkendelse: d. 7. august 2026

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
Datablad.....	3
1 Resumé og samlet vurdering.....	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	4
1.2 Afgørelse.....	4
1.3 Ikke teknisk resumé	5
1.4 Offentlighed	6
2 Oversigt over godkendelsens vilkår.....	7
3 Generelle forhold.....	11
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	11
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	12
3.3 Gyldighed.....	12
3.4 Retsbeskyttelse.....	12
3.5 Generelle vilkår.....	12
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	14
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægget	14
4.2 Placering i landskabet - anlægget	15
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	17
5.1 Husdyrhold og produktionsareal.....	17
5.2 Ventilation	20
5.3 Foderopbevaring og fodring	21
5.4 Energi- og vandforbrug.....	22
5.5 Spildevand herunder regnvand	23
5.6 Affaldsproduktion.....	24
5.7 Råvarer og hjælpestoffer.....	26
5.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	27
6 Gødningsproduktion og -håndtering.....	29

6.1	Gødningstyper og mængder.....	29
7	Forurening og gener fra husdyrbruget	32
7.1	Ammoniak og natur	32
7.2	Lugt.....	36
7.3	Fluer og skadedyr.....	37
7.4	Transport.....	37
7.5	Støj fra anlæg og maskiner samt vibrationer	39
7.6	Støv fra anlæg og maskiner	40
7.7	Lys	41
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	42
9	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION.....	46
9.1	Dokumentation.....	46
10	Miljøkonsekvensrapport	48
11	Alternativer.....	49
12	Miljøledelse	50
13	Ophør	51
14	Samlet konklusion	52
15	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	53
15.1	Godkendelsens gyldighed	53
15.2	Klagevejledning og søgsmål.....	53
15.3	Underretning om godkendelsen	53
16	Bilag.....	54
	Bilag 1. Anvendt anlæg og produktionsareal.....	55

DATABLAD

Titel: § 16a stk. 4 miljøgodkendelse af konsumægproduktion på Tastumvej 30, 7850 Stoholm

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	15425083
Husdyrbrugets navn	LE Rauff A/S
Beliggenhedsadresse	Tastumvej 30
Postnummer	7850
By	Stoholm

Ansøger

Ansøgers navn	LE Rauff
Ansøgers adresse	Tastumvej 30
Ansøgers postnummer	7850
Ansøgers by	Stoholm
Ansøgers telefon	28962073
Ansøgers e-mail	lbrauff@hotmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	
Konsulent virksomhedsnavn	
Konsulentnavn	
Konsulentadresse	
Konsulentpostnummer	
Konsulentby	
Konsulenttelefon	23305575
Konsulent-e-mail	nmp2008@live.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9809033
CHR numre	40818

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 3ac - Sdr. Feldingbjerg By, Feldingbjerg
Matrikel: 3y - Sdr. Feldingbjerg By, Feldingbjerg
Matrikel: 3ab - Sdr. Feldingbjerg By, Feldingbjerg
Matrikel: 3l - Sdr. Feldingbjerg By, Feldingbjerg
Matrikel: 19b - Iglsø By, Fly
Matrikel: 19c - Iglsø By, Fly
Matrikel: 2c - Kardyb Gde., Kobberup
Matrikel: 1dd - Tastum Sø, Kobberup
Matrikel: 1bf - Tastum Sø, Kobberup

Dato for godkendelse: 7. august 2026

Godkendelsen er udarbejdet af:

Claus Pedersen

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

LE Rauff A/S har d. 2. februar 2026 søgt Viborg Kommune om en § 16a stk. 4 miljøgodkendelse til udvidelse af konsumægproduktion på Tastumvej 30, 7850 Stoholm.

Ejendommen har en § 16a stk. 2 miljøgodkendelse til en konsumægproduktion fra juli 2018. Efterfølgende blev der meddelt et tillæg til denne miljøgodkendelse i maj 2023. Det samlede produktionsareal udgjorde 15.962 m², men der er kun udnyttet 15.100 m², og 862 m² produktionsareal er bortfaldet.

Ansøger ønsker nu at udvide produktionen med en ny stald med et produktionsareal på 3.500 m² til konsumægproduktion

Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde samt en ny konsumægstald med tilhørende servicerum, gødningshåndtering og container lager. Foderopbevaring udvides med en amerikanersilo og 4 siloer til koncentrat. Der er ingen ændringer af eksisterende servicebygninger og bygninger som anvendes i forbindelse med markbrug og privat.

Husdyrbruget er ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Ejendommen på Tastumvej 30 har mere end 40.000 stipladser til æglæggende høner i nudrift, og er dermed et IE-husdyrbrug.

For et eksisterende IE husdyrbrug med en § 16 a, stk. 2 godkendelse, der ønsker at udvide, og hvor udvidelsen i sig selv opfylder IE tærsklerne gælder følgende:

Udvidelsen behandles som en ændring/udvidelse efter § 16 a, stk. 4, og er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 4, nr. 2.

Kommunen skal gennemføre den fulde offentlighedsprocedure (svarende til den, der er gældende for ansøgninger efter § 16a, stk. 2).

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 254818.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse af konsumægproduktionen på Tastumvej 30, 7850 Stoholm i henhold til de gældende regler (Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a stk. 4 er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Tillægget til miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre:

- ❖ at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredøgørelsen
- ❖ at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lagre overholdes

- ❖ at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- ❖ at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes, herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Tastumvej 30 har hidtil haft en § 16a stk. 2 miljøgodkendelse til et produktionsareal på 15.100 m² til æglæggende høner fordelt på 5 stalde. Der søges om en udvidelse med en stald således at, produktionsarealet øges med 3.500 m² til i alt 18.600 m².

Placering

Husdyrbruget er placeret i landzone og ligger i et åbent landskab kendetegnet ved åbne marker, læhegn og spredt bebyggelse

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger omkring 180 meter væk målt fra nærmeste staldhjørne. Der er ca. 1.1 km til samlet bebyggelse (Over Tastum) og ca. 2,8 km til byzone (Stoholm) målt fra nærmeste staldhjørne. De generelle afstandskrav fra anlægget til vandforsyningsanlæg, offentlig vej, naboskel mv. (§ 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug) er overholdt.

Udvidelsen på ejendommen påvirker ikke væsentligt de kulturhistoriske, geologiske eller naturmæssige interesser knyttet til området.

Lugt

Lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes af projektet.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transporter i ansøgt drift forventes at stige med ca. 49 transporter/år i forhold til nudrift og vil samlet blive ca. 665 transporter/år.

Husdyrgødning

På ejendommen produceres der dybstrøelse og fast gødning. Al gødning leveres til biogasanlæg og der modtages returgylle til ejendommens gyllebeholder.

Støv, støj og fluer

Det forventes ikke, at der som følge af udvidelsen af ejendommens bygningsmasse, opbevaringskapacitet m.v. vil opstå øgede gener med hensyn til støv, støj og fluer.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur.

Beregningerne af ammoniakpåvirkningen til nærmeste ammoniakfølsom natur viser, at de gældende grænseværdier for både kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt. Projektet vurderes endvidere ikke at påvirke beskyttede bilag IV-arter eller deres levesteder, og kan derved gennemføres uden negativ påvirkning af den omkringliggende natur.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende regler for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, ikke betragtes som væsentlige.

Bedst Tilgængelig Teknik (BAT)

For husdyrbrug omfattet af miljøgodkendelse er der altid krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik.

I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. Det vejledende niveau for maksimal ammoniakfordampning fra ejendommen er overholdt.

Alle andre områder af BAT er ligeledes opfyldt.

Samlet konklusion

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets stald- og gødningsoptbevaringsanlæg. For at sikre, at udvidelsen og den fremtidige drift er forenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet er der fastsat en række vilkår. Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, når vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort den 11. februar 2026 med en frist til den 13. marts 2026 til at indsende bemærkninger.

Naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen den 10. februar 2026 med en frist på 14 dage til at indsende bemærkninger.

Udkast til tillæg til miljøgodkendelse blev den 6. juni 2026 udsendt i høring hos naboer. Der var frist til afgivelse af bemærkninger til den 5. juli 2026.

Der blev ikke modtaget bemærkninger i denne høringsfase.

2 OVERSIGT OVER GODKENDELSENS VILKÅR

Nedenfor fremgår samtlige vilkår gældende for konsumægsproduktionen på Tastumvej 30, 7850 Stoholm efter godkendelse af nærværende tillæg nr. 2 til § 16a miljøgodkendelsen fra 31. juli 2018 og tillæg til miljøgodkendelsen fra 2023. Nye/ændrede vilkår meddelt i forbindelse med tillægget er markeret med fed skrift.

Generelle vilkår

- 1) **Tillægget omfatter sammen med den eksisterende miljøgodkendelse fra 2018 og tillægget fra 2023 husdyrproduktionen på ejendommen Tastumvej 30, 7850 Stoholm under CVR nr.15425083.**
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
 - Ejerskifte af landbruget
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

Bygge- og beskyttelseslinier

- 5) **Matrikelgrænserne på egne matrikler skal være flyttet, inden udvidelsen gennemføres**

Husdyrhold og produktionsareal

- 6) **Produktionsarealet på 18.600 m² fordelt på de ansøgte stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit. Staldenes placering kan ses af figur 1.**

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Hus 2	1869	Mekanisk ventilation	3 m	(#848927) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 1	1788	Mekanisk ventilation	3 m	(#848930) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 3	1881	Mekanisk ventilation	3 m	(#848934) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 5	1926	Mekanisk ventilation	6 m	(#848936) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3500
Hus 4	1719	Mekanisk ventilation	3 m	(#848939) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 6, Ny	1926	Mekanisk ventilation	6 m	(#848940) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3500
Sum						18600

- 7) **Gødningbånd skal tømmes mindst 3 gange ugentligt med et interval på 2 dage.**
- 8) **Gødningbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.**
- 9) **Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: - tidspunktet for tømning af gødningbånd (start- og sluttidspunkt) - enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.**
- 10) *Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningbånd er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.*

Ventilation

- 11) Der skal være mekanisk ventilation i stalden. Ventilatorerne skal løbende, og minimum i forbindelse med holdskifte, ca. 1 gang om året, vedligeholdes og renholdes efter leverandørens anvisninger således, at støv og lugtgener begrænses mest muligt og således, at systemerne altid fungerer energimæssigt optimalt. Rengøring og vedligeholdelse skal noteres i en driftsjournal.

El- og vandforbrug

- 12) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
- 13) **Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.**

Spildevand

- 14) **Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester samt dyretransportvogn skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.**

Affald.

- 15) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 16) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 17) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres, at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

Råvarer og hjælpestoffer

- 18) **Påfyldning af diesel skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.**

Driftsforstyrrelser eller uheld.

- 19) Der skal senest på tidspunktet for ibrugtagning af de nye staldafsnit foreligge en opdateret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- ❖ Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen
- ❖ Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan
- ❖ Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- ❖ En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

Gødningstyper og mængder

20) Returgylle fra biogasanlæg kan opbevares i gyllebeholderen med et overfladeareal på 1.037 m² (4.900 m³),

21) Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.

22) Fast husdyrgødning fra ejendommen kan opbevares i

- a. Gødningshus 1-2-3 med et areal på 184 m² heraf 147 m² gødningslager,
- b. Gødningshus 4 med et areal på 57 m², heraf 45 m² gødningslager
- c. Gødningshus 5 med et areal på 58 m², heraf 46 m² gødningslager
- d. og Gødningshus 6-7 Ny med et areal på 146 m², heraf 12 m² gødningslager

23) Husdyrgødningen fra et samlet produktionsareal på 18.600 m² skal bortskaffes til biogasanlæg.

24)) Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- ❖ Tidspunkter for overførsel/levering af husdyrgødning til gødningshuset på Tastumvej 58, 7850 Stoholm.
- ❖ Dokumentation for bortskaffelse af husdyrgødning til biogasanlæg.
- ❖ Tidspunkter for afhentning af husdyrgødning til biogasanlæg.
- ❖ Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

25) Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.

26) Påfyldning af gyllevogne og lign. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås.

Lugt

27) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne. Kommunen skal godkende handlingsplanen, og bedriften skal derefter gennemføre den.

Fluer og skadedyr

28) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af fluer og skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

29) Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

Støj

30) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes. Vejledningens afskæringskriterier er følgende: Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Klokken	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag – fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv

- 31) Opbevaring og håndtering af landbrugets foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt landbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.
- 32) Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.

BAT

- 33) Bedriften skal i forbindelse med tilsyn kunne redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.

Ophør

- 34) Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

Egenkontrol og dokumentation

- 35) Der skal hvert kalenderår føres en driftsjournal, som indeholder nedenstående punkter. Driftsjournalen skal gemmes i en 5-årig periode:

- ❖ Kvitteringer for bortskaffet affald fra husdyrbruget.
- ❖ Kvitteringer af døde høner til destruktionsanstalt.

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Tillægget efter Husdyrbruglovens § 16a stk. 4 gælder for husdyrproduktionen på Tastumvej 30, 7850 Stoholm. Ejendommen har CVR nr. 15425083.

Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde samt en ny konsumægstald med tilhørende servicerum, gødningshåndtering og container lager. Foderopbevaring udvides med en amerikansilo og 4 siloer til koncentrat. Der er ingen ændringer af eksisterende servicebygninger og bygninger som anvendes i forbindelse med markbrug.

Anlægget på Tastumvej 30 producerer udelukkende konsumæg.

Figur 1. Anlægget set fra syd – de ældste stalde nr. 1, 2 og 3. Stald 4 er ombygget og ibrugtaget i 2018. Stald 5 er opført i 2023 men endnu ikke kommet med på Skråfoto. Stald 6 skal ligge parallelt vest for stald 5. Servicerum mod syd bliver udbygget med nye servicegang.

- Mekanisk ventilation
- Etageanlæg med gødningsbånd og fast gulv.

- ❖ Stald 1 og 2 er gamle stalde med beriget bur som er renoveret til etageanlæg. Staldene er forsynet med veranda, etableret på den ene staldside.
- ❖ Stald 3 er bygget som etageanlæg i 2016.
- ❖ Stald 4 er oprindelig en grisestald, den i 2018 er godkendt og ombygget til etageanlæg. Der er etableret veranda på begge sider af stalden.
- ❖ Stald 5 er nyeste anlæg fra 2023, opført vest for stald 1,2,3.
- ❖ Stald 6 bliver identisk med stald 5 og placeres i tilknytning vest for stald 5.

- Tørfoder, fasefodring med fytase
- Fælles foderopbevaring og blandeteknik.
- Hyppig udmugning af fast gødning.
- Husdyrgødningen afsætning til biogas gennem gødningshåndteringen på Tastumvej 30.
- Hele anlægget er forbundet via servicegange. Se figur 1 Situationsplan

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ønskede ændringer af anlæg skal meddeles til Viborg Kommune, som afgør, om de ønskede ændringer på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Ændring i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

Miljøgodkendelsen skal udnyttes inden for 6 år. Ved udnyttelse forstås, at det ansøgte er bragt til udførelse. F.eks. er en godkendelse udnyttet, når det ansøgte byggeri er opført og taget i brug. Hvis godkendelsen ikke er udnyttet indenfor 6 år, vil den del af godkendelsen, som ikke er blevet udnyttet, automatisk bortfalde.

Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

Vilkår for eventuel revurdering af § 16a stk. 1 godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbruglovens §§ 39 og 40.

3.5 GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Tillægget omfatter sammen med den eksisterende miljøgodkendelse fra 2018 og tillægget fra 2023 husdyrproduktionen på ejendommen Tastumvej 30, 7850 Stoholm under CVR nr.15425083.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*

- 3) *Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
- Ejerskifte af landbruget*
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
 - Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen på Tastumvej 30 er en eksisterende konsumægproduktion.

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne, skal overholde afstandskravene i lovens §§ 6,7 og 8. I nedenstående tabel 1 er anført afstandskravene samt den faktiske afstand til området fra bygningsmassen.

Tabel 1. Afstandskrav nævnt i Husdyrbrugloven, §§ 6 & 8.

Afstand fra anlæg til...	Lovkrav/m	Faktisk afstand/m
Nærmeste nabo (med landbrugspligt)	50	Ca. 1500
Naboskel	30	Ca. 35
Nærmeste nabo (uden landbrugspligt)	50	Ca. 260
Nærmeste samlede bebyggelse i landzonen	50	Ca. 1700
Sommerhusområde	50	Over 2000 meter
Fælles indvindingsanlæg (Sjørup Vandværk)	50	Ca. 1000
Enkelt indvindingsboring	25	Mere end 25 meter
Vandløb (Stenbro Bæk)	15	Ca. 1300 meter
Dræn (Lundsø)	15	Ca. 50 meter
Stuehus	15	Ca. 50 meter
Offentlig vej	15	Ca. 200 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Mere end 25 meter

Den nye stald ønskes etableret hen over matrikelgrænse mellem egne matrikler. Det er aftalt, at en landmåler arrangerer nye matrikelgrænser således, at der ikke overskrides matrikelgrænser i byggefeltet, og afstandskrav til nabo overholdes.

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten indenfor eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Der er ingen af de ovennævnte naturtyper indenfor 10 meter og afstandskravet i § 7 i Husdyrbrugloven er dermed overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle afstandskrav nævnt i husdyrbruglovens §§ 6,7 og 8 er overholdt. Der vil blive ændret i matrikelgrænserne på egne matrikler således, at der ikke bygges hen over en matrikelgrænse.

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø- og åbeskyttelseslinjer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår i forhold til beskyttelseslinjer m.v.

5) Matrikelgrænserne på egne matrikler skal være flyttet, inden udvidelsen gennemføres.

4.2 PLACERING I LANDSKABET - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone i et åbent landskab kendetegnet ved åbne marker, læhegn og spredt bebyggelse. De nye stalde placeres vest for de eksisterende stalde.

Ejendommen er i fuld drift. Der er en besætning bestående af æglæggende høner. Det eksisterende staldanlæg og foderopbevaring ændres ikke. Gyllebeholder og eksisterende gødningshuse anvendes forsat.

Der opføres en ny stald til produktion af konsumæg med tilhørende gødningsopbevaring og foderopbevaring, se figur 2, Situationsplan.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen er beliggende i et område der i kommuneplanen 2025 – 2036 er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde. Den nye stald ligger ikke inden for bygge- og beskyttelseslinjer, særlige landskabelige og geologiske forhold, naturområder samt kulturhistoriske værdier.

Viborg Kommune vurderer, at placeringen af den nye stald stadig vil få ejendommen til at fremstå som et samlet hele og ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår af landskabelig karakter.

Figur 2. Situationsplan

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionsanlæg.

Der bygges en ny stald, identiske med stald 5, der er taget i brug i 2023. De eksisterende stalde anvendes fortsat til produktion af konsumæg. Staldene er alle med mekanisk ventilation og fast bund. Inventaret er etagesystem hvor hønerne kan bevæge sig i flere niveauer. Der er gødningsbånd indbygget i inventaret, og det gør det muligt at fjerne den faste gødning løbende, se figur 3.

Der er transportvej hele vejen rundt om anlægget. Ejendommens arealer ligger delvis samlet omkring staldbygningerne. Der drives traditionel planteavl, dele af jorden er udlejet.

Hensyn til dyrevelfærd er mere aktuell end nogensinde, og etablering af tiltag, som sikrer bedre velfærd har høj prioritet. Lavere dødelighed og længere produktionsperioder forventes at blive en af de positive effekter.

Indretning af staldene sikrer, at hønerne får opfyldt deres behov for vand, foder og adfærd. I alle stalde er der strøelse på hele gulvarealet. Der er fri adgang under hele anlægget hele tiden, så alle høner kan komme overalt. Rederne kan blive lukket i nogle timer hver dag.

Det faste gulv skal forsynes med strøelse. Der er mulighed for dagligt at tilføre strøelsesmateriale til gulvet for at sikre beskæftigelse og skrabeadfærd. Der fodres ikke på gulv. Hønerne skal op i anlægget for at finde foder og vand. Her er rederne også placeret. Dermed reduceres andelen af gulvæg. Midt og øverst i staldene er siddepinde, de bruges især i forbindelse med hvile og efter foderindtag. Velfærden øges med disse tiltag, samtidig med at smittepres og belastning af skrabe areal i stalden mindskes.

Gødningstransporten ud af staldene foregår ved hjælp af gødningsbåndene og transportører. Der er etableret læsegødningshuse så pålæsning af en vogn kan ske i tørvej. Gødningshåndteringen i stald 6 vil ske gennem et nyt gødningshus mod nord. Der bliver tale om et lukket transportsystem med forbindelse direkte gennem stald til gødningslæsning. De containere/vogne som bruges til transport af husdyrgødning, holder inde i læssehusene.

Ejendommen er pt. i fuld drift.

Figur 3 Inventar til ægproduktion.

Produktionsanlægget består af renoverede stalde fra 1990'erne, 2016 og 2018 der er etableret en ny stald 2023. Inventaret er ændret til etagesystem i alle stalde. Det er også den type inventar som bliver valgt til de nye stalde, se tabel 2.

Anlægget bindes alle sammen af en transportkorridor til det fælles ægpakkeri.

Der skal udvides med 4 fodersiloer til færdigfoder og koncentrat og en amerikanersilo til korn. Alle siloer vil ligge samlet.

Ægproduktionen på bedriften er et anlæg som tilgodeser dyrevelfærd og miljø. Der er skiftet inventar i staldene i 2016 hvor burproduktionen er omlagt til skrabeæg i etageanlæg i begge de oprindelige stalde.

Tabel 2. Produktionsbygninger, indretning.

Stald	Tidligere anvendelse	System	Veranda	Gødning	Drift
Stald 1	Konsumæg	Etageanlæg	Ja	Fast og dybstrøelse	8-års, nu og ansøgt
Stald 2	Konsumæg	Etageanlæg	Ja	Fast og dybstrøelse	8-års, nu og ansøgt
Stald 3	Konsumæg	Etageanlæg	Ja	Fast og dybstrøelse	8-års, nu og ansøgt
Stald 4	Grise	Etageanlæg	Nej	Fast og dybstrøelse	8-års, nu og ansøgt
Stald 5	Konsumæg	Etageanlæg	Nej	Fast og dybstrøelse	Nu og ansøgt
Stald 6	Konsumæg	Etageanlæg	Nej	Fast og dybstrøelse	Ansøgt

De to oprindelige stalde, stald 1 og 2 er anlagt i samme plan, stald 3 er anlagt i en lidt lavere kote. Stald 5 - 6 er stadig terrænreguleret i forhold til at minimere jordflytning. Derfor vil denne blive anlagt ca. 0,5 m under hinanden da terræn falder mod vest. Stald 4 er i samme kote da det oprindelige gulv og sider er genanvendt i forbindelse med renoveringen fra grisestald til moderne fjerkræstald.

Stuehusene og bygningerne ved stuehuset er anlagt i terræn så de ikke skiller sig ud og ejendommen fremstår harmonisk.

Alle stalde er opført i lyse elementer, med mørkt/grå eternittag. Ægpakkeri, gødningshuse til denne drift er opført i samme stil. Den nye driftsbygning og servicebygning med et mål på 18 m x 107 m, opføres også i den stil. Maskinhuset er opført i lyse paneler og lysegrønne gavle og med mørkegrå eternittag.

Den store lade (maskinhus) og garage ved det oprindelige stuehus er opført i røde teglsten og med grå tag.

Nyt stuehus og garage er rødstensbygning med mørk/sort tag, traditionelt byggeri.

Udendørssiloerne ved pakkeriet er lyse/hvide glasfibersiloer. De 4 nye glasfibersiloer bliver i samme farve og amerikansiloen bliver i galvaniseret stål.

Mellem staldene er servicerum med korridor til adgang og ægrtransport og fodertransport mm. Det er en del af bygningerne.

Ventilationsanlæggene er mekaniske. Alle stalde er forsynet med traditionel mekanisk ventilation med afkast langs siderne og af undertrykstypen. Staldenes afkast er jævnt fordelt. Det bliver et identiske anlæg der monteres på stald 6.

I taget monteres desuden brandventilation på alle stalde.

Produktionsarealer

Produktionsarealerne i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift fremgår af tabel 3. I bilag 1 ses en mere udførlig beskrivelse af produktionsarealerne.

Den anvendte miljøteknologi ses i tabel 4.

Tabel 3. Produktionsarealer

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Hus 2	1869	Mekanisk ventilation	3 m	(#848927) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 1	1788	Mekanisk ventilation	3 m	(#848930) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 3	1881	Mekanisk ventilation	3 m	(#848934) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 5	1926	Mekanisk ventilation	6 m	(#848936) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3500
Hus 4	1719	Mekanisk ventilation	3 m	(#848939) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 6, Ny	1926	Mekanisk ventilation	6 m	(#848940) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3500
Sum						18600
Nudrift						
Hus 2	1869	Mekanisk ventilation	3 m	(#848928) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 1	1788	Mekanisk ventilation	3 m	(#848931) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 3	1881	Mekanisk ventilation	3 m	(#848933) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 5	1926	Mekanisk ventilation	6 m	(#848935) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3500
Hus 4	1719	Mekanisk ventilation	3 m	(#848938) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Sum						15100
8 års drift						
Hus 2	1869	Mekanisk ventilation	3 m	(#848929) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 1	1788	Mekanisk ventilation	3 m	(#848932) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 3	1881	Mekanisk ventilation	3 m	(#853924) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 4	1719	Mekanisk ventilation	3 m	(#962785) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Sum						11600

Tabel 4. Miljøteknologi

Staldnavn	Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift					
Hus 2	(#848927) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	3 gange ugentlig tømning af gødningsbånd.	8760	36	0
Hus 1	(#848930) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Tømning af gødningsbånd 3 gange ugentlig.	8760	36	0
Hus 3	(#848934) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Gødningsbånd tømmes 3 gange ugentlig.	8760	36	0
Hus 5	(#848936) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Gødningsbånd tømmes 3 gange ugentlig.	8760	36	0
Hus 4	(#848939) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Gødningsbånd tømmes 3 gange ugentlig.	8760	36	0
Hus 6, Ny	(#848940) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	Tømning af gødningsbånd 3 gange ugentlig.	8760	36	0

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er som følge af den nugældende stipladsmodel størrelsen af produktionsarealet (staldarealet, hvor dyrene har adgang) samt dyre- og gulvtype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Der stilles derfor vilkår om, at de angivne produktionsarealer, gulv- og dyretyper overholdes. I forhold til fordampning af ammoniak medregnes overfladearealerne på gødningsopbevaringsanlæggene også til det samlede areal med fordampning.

Det bemærkes, at der i tidligere tillæg til miljøgodkendelse fra 2023 er godkendt et produktionsareal i hus 5 på 4.362 m². Der er dog kun udnyttet 3.500 m², hvorved de sidste 862 m² bortfalder i forbindelse med dette tillæg. Ligeledes blev der arbejdet med ombygning af maskinhuset. Denne ombygning er ikke foretaget, og der vil i fremtiden stadig være maskinhus.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår til staldene:

- 6) **Produktionsarealet på 18.600 m² fordelt på de ansøgte stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit. Staldenes placering kan ses af figur 2.**

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Hus 2	1869	Mekanisk ventilation	3 m	(#848927) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 1	1788	Mekanisk ventilation	3 m	(#848930) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 3	1881	Mekanisk ventilation	3 m	(#848934) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 5	1926	Mekanisk ventilation	6 m	(#848936) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3500
Hus 4	1719	Mekanisk ventilation	3 m	(#848939) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	2900
Hus 6, Ny	1926	Mekanisk ventilation	6 m	(#848940) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	3500
Sum						18600

- 7) **Gødningsbånd skal tømmes mindst 3 gange ugentligt med et interval på 2 dage.**
- 8) *Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.*
- 9) **Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: - tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) – enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.**
- 10) *Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.*

5.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er mekanisk ventilation, afkast i siden under tag, med vægventiler langs siderne af staldene. Alle stalde er undertryksventileret, det vil sige at luft suges ind gennem vægventiler i siderne og afkast sidder i tagkonstruktionen.

Motorerne som driver ventilationen er frekvensstyret og monteret i afkast. Driftstid og driftsniveau bliver afpasset efter temperatur, hønernes alder og produktions niveau. Ventilationen er, som nævnt, etableret som vægmonteret afkast og vægventiler. Hver enhed har typisk en ydelse på 18.000 m³/time. Der er tale om et ventilationssystem med EC-motorer. Denne motortype er meget energieffektiv, da den kan reguleres i ydelse. Der opnås en energimæssig besparelse, fordi energiforbruget følger ydelsen på ventilationen.

Ventilation udgør skønsmæssig mere end 50 % af strømforbruget på ejendommen. For at maksimere effekten af ventilationen rengøres de mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog.

For at undgå overventilation og dermed ekstra strømforbrug er der en styring af anlægget. Der kan reguleres i forhold til temperatur, luftfugtighed og kurvestyring(indsætningsdato/vægtinterval).

Ventilationsdata logges ind i en styringscomputer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at anlægget med den valgte indretning ikke bruger unødigt energi.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår til ventilation på ejendommen.

11) Der skal være mekanisk ventilation i stalden. Ventilatorerne skal løbende, og minimum i forbindelse med holdskifte, ca. 1 gang om året, vedligeholdes og renholdes efter leverandørens anvisninger således, at støv og lugtgener begrænses mest muligt og således, at systemerne altid fungerer energimæssigt optimalt. Rengøring og vedligeholdelse skal noteres i en driftsjournal.

5.3 FODEROPBEVARING OG FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Hønsfoder opbevares i lukkede udendørs fodersiloer. Ved stalde og servicebygninger står 6 fodersiloer på tilsammen 1080 m³, det udvides med 560 m³ i 4 nye siloer. Korn lagres i ny amerikanersilo med en kapacitet på 864 tons. I lagerrum i pakkeri og ved kornbehandlingsanlæg lagres diverse mineraler og skaller. Det er tilstrækkeligt til at kunne blande foder i de faser, som korrekt fodring af hønerne kræver.

Strøelse i form af halm, savsmuld eller lignende opbevares også i foderdelen af servicebygningen, og i værksted/maskinhus.

Fodring

Der anvendes tørfoder i hele anlægget – fasefodring med 2 – 4 faser til hønerne. Det tilsættes fytase. Fodret kan være hjemmeblandet, men færdigfoder kan også anvendes. Medicinsk zink og kobber anvendes ikke udover ved dyrlæge ordineret behandling. Der er fokus på at reducere fosforindholdet i fodret.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er særregel vedrørende fodring for IE-brug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 55). Særreglen skal overholdes.

§55 IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsetningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsetningsstoffer.

En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk. 2. IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsetningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsetningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt i stk. 1 og stk. 2. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Viborg Kommune vurderer, at der med den planlagte opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår for foderopbevaring.

5.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi

Det forventede energiforbrug på ejendommen ændrer sig ikke uforholdsvist i forbindelse med udvidelsen.

El

Der anvendes primært strøm til ventilation i produktionen. For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog. For at undgå overventilation, og dermed ekstra strømforbrug, er der en styring af anlægget. Der kan reguleres i forhold til temperatur, luftfugtighed og kurvestyring (indsætningsdato/vægtinterval). Ventilationsdata logges i styringscomputer.

Der benyttes lysstofrør i staldene. Der bliver benyttet lysprogrammer i produktion, således lysforbruget minimeres, og tilpasses hønernes udvikling og velfærd.

I pakkerum og forrum er opsat lys, som giver medarbejdere optimale muligheder for at udføre deres arbejde. Lyset over pakkemaskine følger krav i arbejdsmiljølovgivning.

Energibesparende foranstaltninger

Der bruges LED pærer hvor det er muligt på ejendommen. Udskiftning af eksisterende belysning sker til energisparerbelysning i det omfang det er muligt. Typen af armaturer i staldene tager hensyn til dyrenes behov og fjerkræes opfattelse af lys. Der skal være mulighed for lux styring, da dette anvendes morgen og aften. Lysdæmpning kan anvendes til adfærdsmæssig påvirkning af hønsene.

Elmotorer udskiftes efter behov til mest energivenlige typer som kan styres af computer. Det anvendte ventilationssystem bruger EC-ventilatorer. Denne motortype kan meget energieffektivt reguleres i ydelse. Der opnås således en besparelse, selv om dyreholdet øges. Ventilation udgør mere end 50 % af strømforbruget på ejendommen.

Varme

Stuehus og servicebygninger bruger varme fra fælles varmepumpe. Produktionen af konsumæg kræver ikke varme til staldene, men produktionen og klima i staldene er tilgodeset med anvendelse af varmevekslere. I servicebygning er der varme, og i kølerum bruges el til køling af æggene. Forud for indsætning af nye hønniker i tom stald kan det være nødvendigt med opvarmning. Dette er kun aktuelt om vinteren hvor der er meget koldt udenfor.

Elforbruget forventes at stige til 400.000 kWh/år.

Vand

Ejendommens husdyr, erhvervsdel og privat husholdning forsynes fra eget vandværk. Det gør registrering af vandforbruget enkelt. Der er et vandur i ægpakkeri, som registrer al vand til husdyrproduktionen.

Der er i det daglige fokus på at minimere vandforbruget, i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. justering af vandnipler, vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Vandforbruget til drift af jordbrug opgøres særskilt.

Vandforbruget forventes at stige fra ca. 10.000 m³ til 12.000 m³.

Vandbesparende foranstaltninger

- ❖ Vandrør, drikkekar/drikke nipler mv. kontrolleres daglig for utætheder og korrekt funktion
- ❖ Utætheder og fejlfunktioner reparerer hurtig
- ❖ Der bruges iblødsætning i forbindelse med vask, eller tørrengøring

Vandforbruget bliver tjekket og registreret i forbindelse med dagligt tilsyn.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 56 er fastsat en særregel for IE-brug vedrørende energieffektiv belysning. Særreglen skal overholdes.

§ 56 IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. byggelovens § 5.

Stk. 2. IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, jf. stk. 1, i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget vil være på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 12) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*
- 13) Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

5.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Restvand

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand fra forrum føres til trixtank med sivedræn. Vaskevand fra servicerum afledes til vaskevandsbeholder på 50 m³. Vand fra befæstede arealer afledes til jord. Tagvand afledes til jordoverfladen.

Stuehusene

Sanitært spildevand ledes til septiktank. Tagvand afledes til jord. Vand fra befæstede arealer afledes diffust.

Spildevand fra rengøring

Som hovedregel tørrengøres i forbindelse med holdskifte. Det er derfor sjældent, at der produceres spildevand fra vask af staldene. Der rengøres kun med vand, hvis der er veterinære grunde til det. Vask med vand efterfølges af desinfektion. Rengøring og vask med vand sker mellem to hold.

Vaskevandet vil blive ledt til en vaskevandsbeholder på 50 m³ eller til en ny opsamlingsbeholder på 50 m³, der placeres ved sydgavlen af stald 6. Der bruges ca. 400 m³ vand årligt til vask.

Vaskevand fra daglig vask af forrum og ægrum ledes også til opsamletank. Opsamlingstankene tømmes efter behov og altid i forbindelse med vask. Ved tømning ledes vaskevandet til gyllebeholderen eller direkte til harmoniareal.

Tagvand og overfladevand

Alt tag- og øvrigt overfladevand nedsives diffust på jordoverflade eller afledes til dræn.

Al vask af maskiner, redskaber og lignende, sker på vaskeplads ved det oprindelige garage/maskinhus. Der er tale om en meget begrænset mængde og kun de små havemaskiner vaskes her.

Der er ikke yderligere nedsivning eller rensning i forbindelse med bortledning af overfladevand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at afledningen af de forskellige former for spildevand foregår indenfor rammerne af gældende lovgivning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for vaskevand:

14) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og dyretransportvogn skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

5.6 AFFALDSPRODUKTION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald

Veterinært affald, kemiaffald og andet affald fra husdyrproduktionen afleveres sammen med affald fra andre produktioner samlet.

Der er køleskab til vacciner mm i forbindelse med skiftezone til fjerkræ. Her er også kanylebokse som samles og tømmes til godkendt aftager. Mængde som normal for denne ejendomsstørrelse i både nudrift og ansøgt. Al medicin ordineres af bedriftens dyrlæge.

Farligt affald

Alt affald fra olie og kemi afhentes af et miljøgodkendt firma, sammen med affald fra andre produktioner. Evt. afleveres på kommunal genbrugsstation.

Der er kemikalierum i ejendommens oprindelige garage / maskinhus.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ. Det fremgår af Affaldsbekendtgørelsens § 64, at virksomheder skal kildesortere deres affald. Virksomheden skal derudover sikre sig, at væsentlige dele af deres kildesorterede affald går til materialenytiggørelse.

Medicin bliver opbevaret i køleskab i forrum til staldene. Oplysninger om affaldstyper og mængder samt opbevaring og bortskaffelse heraf, se tabel 5.

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA på ejendommen, i henhold til gældende regler

Der anvendes lukkede containere eller spande til daglig indsamling af døde dyr. Her lagres desuden døde dyr fra de øvrige produktioner som drives af ansøger.

Afhentning sker ved vendeplads syd for maskinhuset. Det sikrer en effektiv udnyttelse og giver en besparelse i forhold til leverance.

Containerplads/kølefaciliteter bliver kontrolleret før og efter afhentning af DAKA. Der er ingen uanmeldt afhentning. Alle afhentninger sker efter tilmelding gennem afhentnings system. Afhentning sker indenfor få timer efter tilmelding.

På grund af hygiejniske forholdsregler, indhentes containerne ikke straks efter afhentning af døde dyr. Nogle timer efter afhentning og kontakt med fremmed transportmateriel, fordeles containerne atter ved staldene. Med jævne mellemrum rengøres beholderne.

Tabel 5. Affaldsmængder

Affaldstype	EAK kode	ISAG kode	Mængde pr år	Opbevaring	Transportør	Bortskaffelse
Spildolie	13.02.08	06.01	0-10 l	Maskinhus	Ejer	Genbrugsplads
Olie og filtre (brugt)	16.01.07	06.05	0 kg	Maskinhus	Ejer	Genbrugsplads
Rester af pesticider	20.01.19	05.12	0 kg	Kemikalierum	Ejer	Genbrugsplads
Spraydåser	15.01.10	23.00	0-10 <u>stk</u>	Maskinhus	Ejer	Genbrugsplads
Medicinrester	18.02.08	05.13	0-2 kg	Forrum i stald	Ejer	Genbrugsplads
Kanyler, brugt og nye	18.02.02	66.00	0,5 kg	Forrum i stald i beholdere	Ejer	Særlig genbrug
Tom emballage pap/papir	15.01.01	50.00	0-50 kg	Garage	Ejer	Genbrugsplads
Tom emballage plast	15.01.02	50.00	0-50 kg	Garage	Ejer	Genbrugsplads
Lysstofrør og elsparrepærer	20.01.21	79.00	0-25 <u>stk</u>	maskinhus	Ejer	Genbrugsplads
<u>Overdækningeplast og tommer plastsække</u>	15.01.02	52.00	25 <u>stk</u>	maskinhus	Ejer	Genbrugsplads
Jern og metal	02.01.10	56.20	0-100 kg	maskinhus	Ejer	Genbrugsplads
Diverse brændbart	Afhængig af art	19.00	5 -50 kg	Container	Ejer	Forbrænding
Pap	15.01.01	50.00	0-50 Kg	Container	Kommunal ordning	Genbrugsplads
Papir	15.01.01	50.00	0-50 Kg	Container	Kommunal ordning	Genbrugsplads
Tomme medicinglas/emballage	15.01.07	51.00	0-2 kg	Beholder i forrum	Ejer	Genbrugsplads
Paller	15.01.03	62.00	10 - 20 <u>stk</u>	Maskinhus	Ejer	Genbrugsplads
Asbestplader	17.06.05	75.00	0-50 kg	Maskinhus	Ejer	Genbrugsplads
Døde dyr	02.01.02	66.00	10 ton	Lukkede containere	<u>Daka</u>	<u>Daka</u>

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "farligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af farligt affald/klinisk risikoaffald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for affaldshåndtering:

- 15) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 16) Olie og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 17) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres, at affaldstyperne bliver sorterede. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

5.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Dieselolie og fyringsolie:

P.t. opbevares smøreolie og anden olie i mængder der svarer til vedligehold af inventar og gødningstransport. Dette foregår i eksisterende maskinhus/værksted, se tabel 6.

Tabel 6. Placering af olieoplag

	Placering	Underlag	Tankpistol
Disel/Olietank	I maskinhus (ved hus 2)	Fast underlag med opsamling	Tankpistol
Motorolie/smøreolie	I værksted/Maskinhus	På hylder og holdere. Der er tale om tønder med et indhold på under 50 L.	Ingen

Der er etableret et kemikalierum i værkstedet, dette bruges ikke til kemi. Der er ingen kemikalier andre steder på ejendommen og rummet bruges til alle former for olie, maling og rengøring. Der er også olieopbevaring i form af brugt olie på ejendommen. Afsætning sker til kontrolleret firma.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der stilles vilkår om (se afsnit 5.6), at håndtering af olie, spildolie og brændstof skal foregå på en måde, så der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand eller undergrund. Viborg Kommune vurderer med de stillede vilkår og ovenstående beskrevne drift, at der er minimal risiko for forurening med olie fra råstoftankene.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift af olietanke:

18) Påfyldning af diesel skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

5.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af risikominimering:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: ventilationssvigt, forkerte foderblandinger, uheld ved transport eller lagring af husdyrgødning.

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der i forbindelse med driftsstop bliver iværksat nødventilation i anlæggene. Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder, og ved driftsstop på foderanlægget bliver alarmerne aktiveret. Det tilstræbes at opbevare, transportere og udsprede husdyrgødningen uden spild undervejs. Et eventuelt spild vil efterfølgende blive fjernet.

Der er ingen gylletanke, som er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser om risiko-beholdere.

Ejendommen har en beredskabsplan, som vil beskrive tiltag i forbindelse med eventuelle uheld på ejendommen.

Desuden er der indført miljøledelse med fokus på kritiske punkter på ejendommen, som kan kalde på handlinger. Årligt afholdes et møde for at afklare om de kritiske punkter håndteres korrekt i forhold til sandsynlighed og risiko. Desuden gennemgås ejendommens miljøteknologier og nyt teknologier same vedligeholdelsesplan.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er udarbejdet en beredskabsplan for den nuværende drift. Beredskabsplanen skal opdateres i forbindelse med ibrugtagning af de nye anlæg, og kopi sendes til Viborg Kommune.

I husdyrgødningsbekendtgørelsens § 53 er fastsat en særregel vedrørende beredskabsplan m.v. Denne særregel skal overholdes. Nedenstående vilkår supplerer de krav, som følger af særreglen.

§ 53 IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Planen for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1, skal omfatte:

1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).

- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Stk. 3. Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Stk. 4. Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår til beredskabsplan:

- 19) Der skal senest på tidspunktet for ibrugtagning af det nye staldafsnit foreligge en opdateret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan
- Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gødningsopbevaring og -håndtering

Husdyrgødningen fra ægproduktionen består af dybstrøelse og fast gødning. Udmugningen sker via gødningsbånd og gødningstransportør. Al husdyrgødning håndteres som fast gødning.

Gødningsproduktionen fra besætningen er beregnet til 3.340 ton fast gødning og 512 ton dybstrøelse årligt.

Den faste hønsegødning under etager og slats fjernes 3 gange ugentlig via gødningsbånd og transporteres direkte til lukkede containere i læssehus. Containerne bruges til transport til biogasanlæg. Dele af dybstrøelsen kan også udmuges, hvis den skovles op på gødningsbånd. Dette køres ligeledes til biogas sammen med fast gødning.

Der bliver tale om samme praksis fra den nye stald.

Al dybstrøelsen fjernes ved holdskifte i forbindelse med rengøring, typisk efter ca. 80 uger, og afsættes sammen med fast gødning. Forpagter af jorden vil anvende gylletanken i forbindelse med drift af jorden. Der er aftale om tilførsel af vaskevand mm fra produktionen.

Nedenstående tabel 7a & b viser opbevaringslagre på husdyrbruget.

Tabel 7a. Lagerandel for fast gødning.

Lager navn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Gødningshus 1-2-3	Fjerkræ		147
Gødningshus 5	Fjerkræ		46
Gødningshus 4	Fjerkræ		45
Gødningshus 6-7, Ny	Fjerkræ		12

Tabel 7b. Opbevaringslagre for fast gødning & flydende gødning.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank, afgasset gylle	Flydende			4900m ³	1037
Gødningshus 1-2-3	Fast	Gødningshus med fast placeret container, som tømmes på biogasanlæg 3 gange ugentlig.			184
Gødningshus 5	Fast	Gødningshus med fast placeret container, som tømmes på biogasanlæg en gang om ugen.			58
Gødningshus 4	Fast	Gødningshus med fast placeret container, som tømmes på biogasanlæg en gang om ugen.			57
Gødningshus 6-7, Ny	Fast	opbevaring af hønsegødning, forud for levering til biogas anlæg.			146
Nudrift					
Gylletank, afgasset gylle	Flydende			4900m ³	1037
Gødningshus 1-2-3	Fast	Gødningshus med fast placeret container, som tømmes på biogasanlæg 3 gange ugentlig.			184
Gødningshus 5	Fast	Gødningshus med fast placeret container, som tømmes på biogasanlæg en gang om ugen.			58
Gødningshus 4	Fast	Gødningshus med fast placeret container, som tømmes på biogasanlæg en gang om ugen.			57
8 års drift					
Gylletank, afgasset gylle	Flydende			4900m ³	1037
Gødningshus 1-2-3	Fast	Gødningshus med fast placeret container, som tømmes på biogasanlæg 3 gange ugentlig.			184
Gødningshus 4	Fast	Gødningshus med fast placeret container, som tømmes på biogasanlæg en gang om ugen.			57

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den faste gødning og dybstrøelsen håndteres på en hensigtsmæssig måde. Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning:

20) Returgylle fra biogasanlæg kan opbevares i gyllebeholderen med et overfladeareal på 1.037 m² (4.900 m³),

21) Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.

22) Fast husdyrgødning fra ejendommen kan opbevares i

- a. Gødningshus 1-2-3 med et areal på 184 m² heraf 147 m² gødningslager,
- b. Gødningshus 4 med et areal på 57 m², heraf 45 m² gødningslager
- c. Gødningshus 5 med et areal på 58 m², heraf 46 m² gødningslager
- d. og Gødningshus 6-7 Ny med et areal på 146 m², heraf 12 m² gødningslager

23) Husdyrgødningen fra et samlet produktionsareal på 18.600 m² skal bortskaffes til biogasanlæg.

24) Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- a) Dokumentation for bortskaffelse af husdyrgødning til biogasanlæg.*
- b) Tidspunkter for afhentning af husdyrgødning til biogasanlæg.*

25) Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

26) Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.

27) Påfyldning af gyllevogne og lign. Skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås.

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabet af ammoniak fra husdyrbrug vil afsættes i de omkringliggende naturområder og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper og resultere i faldende artsrigdom og stigende dominans af mere almindelige plantearter.

For at beskytte de kvælstoffølsomme naturtyper er der i husdyrlovgivningen stillet krav til den maksimalt tilladte ammoniakafsætning på naturområder i forbindelse med udvidelser eller ændringer af husdyrbrug. IT ansøgningssystemet beregner automatisk afsætningen (depositionen) af ammoniak i de naturområder, der udpeges i ansøgningen.

Den samlede ammoniakfordampning fra ejendommen er 12.125,3 kg NH₃-N pr. år i ansøgt drift. Det er en stigning i forhold til nudriften på 2.094,4 kg NH₃-N. Nedenstående tabel 8 viser den samlede ammoniakfordampning fra stalde og lagre til opbevaring af husdyrgødning.

Tabel 8. Ammoniakfordampning fra stalde og lagre

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	11010,6	1114,8	12125,3
Nudrift	8949,8	1081,2	10030,9
8 års-drift	6889,0	952,4	7841,3

Afskæringskriterier i forhold til natur

I tabel 9 ses de fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 9. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
<u>Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1:</u> Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Maks. Totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg NH ₃ -N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg NH ₃ -N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg NH ₃ -N/ha/år ved 0 husdyrbrug
<u>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2:</u> Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Maks. Totaldeposition på 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år.
<u>Kategori 3:</u> Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Maks. Merdeposition på 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år.

Kategori 1 natur

Kategori 1-natur må i henhold til gældende regler maksimalt modtage en total kvælstofdeposition på 0,2–0,7 kg N/ha/år, afhængigt af hvor mange husdyrbrug der påvirker de samme naturområder (kumulation).

Nærmeste kategori 1-natur er naturtype 7230 (rigkær) ca. 4,5 km øst fra anlægget, som er beliggende inden for habitatområde nr. 39, Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal. Det ansøgte er i en sådan afstand, at projektet ikke medfører en påvirkning af habitatområdet.

Der forekommer ikke kumulation med andre husdyrbrug ved nærmeste kategori 1 natur.

Kategori 2 natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev beliggende ca. 2,7 km vest for anlægget.

Beregningerne foretaget i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget ligger så langt fra dette overdrev, at ammoniakdepositionen fra Tastumvej 30 belaster området med 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Overdrevet modtager i forvejen en totaldeposition på 0,1 kg NH₃-N/ha/år, hvilket forbliver uændret ved gennemførsel af projektet.

Vest for anlægget er der endvidere en kategori 2-hede beliggende ca. 3,7 km fra anlægget.

Projektet medfører 0,0 kg NH₃-N/ha/år til heden. Derved sker der ikke en forøgelse af totalbelastningen til heden, grundet afstanden.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er, at kommunen ikke kan stille krav, hvis merdeposition er under 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal er et overdrev ca. 400 meter vest for anlægget.

Dette overdrev har ikke været registreret inden udgangen af 2025. På det tidspunkt blev overdrevet kortudpeget på baggrund af luftfoto, og har derfor ikke været synligt i KAT3 kortlaget i HUSDYRGODKENDELSE.dk, på tidspunktet for indsendelse af ansøgningen for projektet.

I forbindelse med behandling af ansøgningen, blev Viborg kommen opmærksom på overdrevet vest for anlægget, hvilket medførte en besigtigelse i maj 2026 med henblik på at afklare naturtypen og udpegningens udbredelse. Udpegningen er efterfølgende justeret, og nye punkter er indarbejdet i ansøgningen., se figur 3.

Beregninger til det nærmeste punkt på overdrevet (Overdrev nov. 2025), ca. 400 meter vest for anlægget, viser en merdeposition på højst 1,0 kg NH₃-N/ha/år beregnet i forhold til 8-års drift. Derved overholdes afskæringskriteriet.

Figur 3. Afsatte naturpunkter, Overdrev 2025

Ca. 1,0 km nord for anlægget er der et kategori 3 overdrev. Beregninger viser en merdeposition på 0,6 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha/år}$ i 8-års drift. Dermed overholdes kravet til maksimal merdeposition.

Der er gennemført en systematisk gennemgang af tilgængelige luftfotos med henblik på at identificere eventuelle naturarealer, som ikke er registreret, men som opfylder kriterierne for beskyttet natur, herunder kategori 3-natur samt kategori 1 og 2 natur. Gennemgangen har ikke givet anledning til at identificere yderligere naturarealer, og der er således ikke fundet yderligere naturarealer, som vurderes at være omfattet af beskyttelse.

Natur – udenfor kategori 1, 2 eller 3

I nærområdet forekommer der flere § 3 beskyttede naturarealer og søer, som efter husdyrbrugloven ikke betragtes som ammoniakfølsomme og derfor ikke er omfattet af kategori 1, 2 eller 3 natur. For disse naturarealer, enge og søer, er der derfor ikke fastsat grænser for ammoniakdeposition.

Viborg Kommune er opmærksom på forekomsten af § 3 beskyttet natur i nærområdet.

Inden for 1.000 meter fra anlægget er der registreret flere mindre § 3-søer samt engarealer. Den nærmeste sø er beliggende ca. 100 meter fra husdyrbruget, og der er endvidere en engparcel ca. 900 meter nord for anlægget. Disse naturtyper regnes ikke for ammoniakfølsomme, og påvirkes derved ikke af projektet.

430 m nord for anlægget er der et skovareal på knap 6 ha som potentielt kan være ammoniakfølsomt.

Skoven er besigtiget i november 2014, og det vurderes på den baggrund, at skoven ikke er ammoniakfølsom, da den er forstligt drevet gennem mange år.

Bilag IV arter

Der er foretaget en gennemgang af tilgængeligt kort- og registreringsmateriale for bilag IV-arter inden for en afstand af 1.000 meter fra anlægget ved brug af data fra Danmarks Miljøportal samt Arter.dk.

Ca. 750 meter sydøst for anlægget er der registreret fund af stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) og butsnudet frø (*Rana temporaria*).

I nærområdet findes flere mindre vandhuller, som kan fungere som yngle- eller rasteområder, og derfor må der kunne forventes, at man finder de nævnte arter i andre vandhuller i området.

I området omkring anlægget forekommer der ældre skovområder og lineære landskabselementer, som kan udgøre fourageringsområder for flagermus. Der foreligger ikke konkrete registreringer af flagermusarter i umiddelbar nærhed af anlægget, men der må dog kunne forventes, at der kan være en forekomst af flagermus i nærområdet.

Det ansøgte projekt indebærer dog ingen fysiske indgreb, herunder fældning af træer, ændringer af vandløb, terrænændringer eller nedrivning/ombygning af bygninger, hvorfor det vurderes, at flagermus ikke bliver påvirket af projektet..

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ovenstående miljøtekniske redegørelse er delvist baseret på miljøkonsekvensrapporten udarbejdet af ansøgers konsulent og er suppleret med Viborg Kommunes egne bemærkninger og vurderinger.

Husdyrbruget er beliggende i betydelig afstand til nærmeste kategori 1- og 2-natur, og beregninger viser, at projektet overholder kriteriet for ammoniakdeposition. De gældende beskyttelsesniveauer er overholdt med god margin.

Der forekommer kategori 3-naturarealer i nærområdet, herunder et overdrev beliggende ca. 400 meter vest for anlægget, som er kortlagt i 2025 på baggrund af luftfoto. Overdrevet er besøgt i forbindelse med sagsbehandlingen med henblik på at fastlægge den korrekte afgrænsning.

På den baggrund er udpegningen justeret til det faktiske forhold, og projektet er tilpasset, så afskæringskriteriet på 1,0 kg NH₃-N/ha/år overholdes.

Beregningerne viser, at husdyrbruget medfører en merdeposition på 1,0 kg NH₃-N/ha/år i 8-års drift til det pågældende overdrev. Da merdepositionen ligger under afskæringskriteriet, er der ikke grundlag for at foretage en yderligere vurdering af overdrevets tålegrænse.

Der er endvidere registreret en mose nord for anlægget, hvortil merdepositionen er beregnet til 0,2 kg NH₃-N/ha/år i 8-års drift. Afskæringskriteriet er således overholdt med god margin.

Inden for en radius af 1.000 meter fra anlægget, er der registreret forekomster af bilag IV-arterne, stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) og butsnudet frø (*Rana temporaria*). På baggrund af en afstand på ca. 750 meter til fundene, samt at projektet ikke indebærer fysiske indgreb i eksisterende naturforhold, så som fældning af træer, nedrivning af eksisterende bygninger samt ændringer af vandløb er det kommunens vurdering, at projektet ikke medfører beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Viborg Kommune vurderer samlet efter gennemgang af nærliggende naturområder, at det ansøgte projekt kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder, kategori 1-, 2- og 3-natur, § 3-beskyttede naturtyper samt bilag IV-arter, og at de gældende beskyttelsesniveauer for ammoniakpåvirkning af natur er overholdt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakfordampning.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldene med dyr. Lugt fra opbevaringsanlæg og lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler. For ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på kortet i IT-systemet beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Geneafstanden er et udtryk for den afstand fra staldanlægget til hhv. nabo, samlet bebyggelse og byzone, hvor lugten kan betragtes som væsentlig, hvis man er tættere på husdyrbruget end denne afstand. Geneafstanden skal som udgangspunkt overholdes fra landbruget og ud til de omkringliggende, udpegede punkter.

De primære lugtkilder på et fjerkræbrug af denne type er staldventilation, udmugning af fast gødning og gylleudbringning på markerne.

Ansøgningssystemet har beregnet en teoretisk lugtemission fra staldbygningerne. Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Tastumvej 32. Der er ca. 1,2 km til samlet bebyggelse (Over Tastum) og ca. 2,9 km til byzone (Stoholm). Lugtberegninger er foretaget ud fra et beregnet lugtgenecentrum.

Der er indregnet kumulation fra andre husdyrbrug i forhold til lugt for enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone. Nærmeste nabo har ikke andre husdyrbrug indenfor 100 m, men der er landbrug indenfor 300 m fra samlet bebyggelse og byzone.

Af nedenstående tabel 10 fremgår det, at lugtgeneafstandene til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt med en god margin og det vurderes at omkringboende ikke vil blive væsentlig generet af lugtgener fra ejendommen.

Tabel 10. Oversigt over lugtberegninger i forhold til nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Tastumvej 32 	1	FMK	192,9	192,9	267	Ja
Tastumvej 34 	2	FMK	192,9	192,9	568,2	Ja
Kardybvej 10 	2	NY	369,1	442,9	1738,5	Ja
Tastumvej 38 	1	NY	369,1	406	1114,9	Ja
Tastum By, Kobberup 	2	FMK	609,9	609,9	1691,5	Ja
Troelstrup By, Feldingbjerg 	2	FMK	609,9	609,9	3096,9	Ja

Lugtkonsekvenszonen er beregnet til 890 meter. Naboer bosiddende indenfor denne afstand af staldanlægget vil kunne opleve lugt fra husdyrbruget, men ikke i en grad, som er generende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde er overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende forebyggende vilkår omkring lugt:

28) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne. Kommunen skal godkende handlingsplanen, og bedriften skal derefter gennemføre den.

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Der vil blive foretaget den nødvendige bekæmpelse af skadedyr herunder fluer på ejendommen.

Fluer

Fra hønsestaldene er der ingen fluegener. Hønsene spiser fluelarverne inden de udklækkes. Fra gødningslageret kan der opstå fluegener. Dette minimeres ved, at gødning bortkøres til biogasanlæg løbende.

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rotter

Ansøger har tegnet kontrakt med anerkendt skadedyrbekæmpelsesfirma. Hvis der konstateres rotter og andre skadedyr på ejendommen bliver kommunens landbrugsteam straks kontaktet.

Der er fokus på flue- og rottebekæmpelse og korrekt opbevaring af foder for at undgå tilhold af skadedyr. Det er en del af ægpakkeriets HACCP kontrol.

Det vurderes at ejendommen skadedyrsbekæmpelse, med hyppig udmugning og lukket lager er tilstrækkelige til at imødekomme væsentlige gener. Bekæmpelse af gnavere ved konstateret angreb fra skadedyr, vurderes også til at være tilstrækkelig.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Retningslinjerne for skadedyrsbekæmpelse fra Skadedyrslaboratoriet, AU, Institut for Agroøkologi skal danne grundlag for niveauet af skadedyrsbekæmpelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for kontrol af skadedyr:

29) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af fluer og skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til- og frakørsel for ejendommen sker via Tastumvej, som er eneste vej til ejendommen. Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Det tilstræbes dog, at det sker i tidsrummet 08.00-16.00 og ikke på søn og helligdage. Det er ikke muligt at komme til ejendommen uden at skulle igennem landsbyer i området. Over Tastum er nærmest landsby. Der er gode trafikale forhold på Tastumvej til Vester Skivevej som går udenom nogle landsbyer i området. I tabel 11 ses det anslåede antal transporter pr. år

Tabel 11. Transporter til og fra ejendommen

Transporttype	Nudrift	Ansøgt drift	Forskel
Diverse i forbindelse med ærgproduktion	50	50	0
Tilskudsfoder fra Foderstoffirmaer og andet foder	170	200	30
Transport af husdyr til og fra ejendommen	5	7	2
Æg og emballage	120	120	0
Slakteri	5	7	2
Fast besøg af dyrlæge	1	1	0
DAKA	25	25	0
Montører og vedligehold	10	10	0
Fast gødning - intern.	20	20	0
Fast gødning eksport til biogas	60	75	15
Transport af gylle fra gyllebeholder til udbringningsarealer og transport biogas	150	150	0
Andet, herunder daglig tilsyn mm.			
I alt	616	665	49

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kommunens vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel og hovedparten af transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg, eller der skal foretages tilsvarende forholdsregler, der sikrer, at spild af gylle ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der flg. vilkår til transport

30) Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

7.5 STØJ FRA ANLÆG OG MASKINER SAMT VIBRATIONER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens væsentligste kilder til støj vil være ventilationsanlægget, foderleverancer og transport til og fra ejendommen.

Ventilationsanlægget bliver vedligeholdt og rengjort samt optimeret med jævne mellemrum. Det er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styreenhed, hvilket sikrer mod overventilering af stalden.

Færdigfoder indblæses i fodersiloer, men der sker en forøgelse i antal leverancer (ca. 1 gang i ugen). Korn til amerikanersiloer kommer typisk en gang årlig til høst.

Transport vil foregå fra tidlig morgen til sen aften, men det tilstræbes, at der ikke foregår tung transport på søn- og helligdage. Da der ikke drives jordbrug fra ejendommen, er der ingen trafik med landbrugsmaskiner. Der er transport af husdyrgødning med traktor og vogn.

Vibrationer

Der er ikke foretaget undersøgelser af vibrationer fra ejendommen. Driften vurderes ikke at give anledning til vibrationer. Der er mærkbare ud over ejendommens egne grænse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbruget ligger i god afstand fra naboer, og støjgener hos disse i forbindelse med produktionen vil derfor være begrænset.

Der er redegjort for, at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne.

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende, efter at projektet er gennemført.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol vedr. støj:

31) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes. Vejledningens afskæringskriterier er følgende: Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	<i>Klokken</i>	<i>Referencetidsrum</i>	<i>dB(A)</i>
Mandag – fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støv undslipper fra produktionen via ventilationsluft. Produktionen foregår i et tørt klima, derfor vil der være støv i ventilationsluften fra staldene.

Afstanden til naboer og støvmængden fra staldene er tilsammen det, som karakteriserer graden af genen. Der er god afstand til naboerne. Nærmeste nabo er beliggende mere end 260 meter fra staldene. Staldene er ikke åbne og ventilationsluften bevæger sig opad, når den forlader udblæsningerne i taget. Beplantningen omkring staldene er med til at indfange støvpartikler.

Fra gødningslæssehus er der støv, men det forventes ikke at udbredelsen herfra vil skabe problemer. Der er næsten helt lukket og gødningstransporten ud af staldene klares på ca. 4 timer de tre gange om ugen.

I forbindelse med tømning af containere og bortkørsel af husdyrgødning kan der opstå støvgener. For at mindske støvgener mest muligt, bestræber ansøger sig på at afvikle disse aktiviteter indenfor normal arbejdstid og på hverdage.

Transportmateriel er indrettet til kørsel med dybstrøelse og fast gødning og vedligeholdes løbende. Vognene er indrettet, således der ikke tabes materiale på vejen. Transport er ikke forbi nabo.

Der kan være støvgener i forbindelse med aflæsning af foder. Det begrænser sig til få timer ugentligt. Fodersiloerne er forsynet med støvfang i form af cykloner der separerer luft og foder ved aflæsning. Foderstøv skal undgås for ikke at danne grundlag for algevækst og tiltrække fugle og gnavere. Derfor sikres effektiv virkning af cyklonerne for at begrænse problemet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 57 er fastsat en særregel vedrørende støv. Denne særregel skal overholdes.

§ 57 IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår omhandlende støv:

- 32) *Opbevaring og håndtering af landbrugets foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt landbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lys i staldene

Lyset i staldene følger et forud indtastet program. Der kan ikke undslippe lys fra staldene. Der er udendørs belysning ved læsserampe og ved gødningslæsehuse. Disse installationer er udstyret med tænd/sluk funktion.

I hønsestalden er lyset reguleret i forhold til bl.a. hønsenes udviklingstrin, og der er mulighed for lysdæmpning. Der vælges belysning som tager hensyn til elforbruget og dyrevelfærd. Der opsættes lysstofrør (sparepærer) med lysdæmper. Der anvendes en type lysdæmper (højfrekvent) med et lavt effekttab. Der er ingen lux-styring (dagslysregulering), da der ikke er vinduer eller lysplader i produktionsdelen.

I forhold til BREF/BAT drives staldene med separat belysning, der bliver reguleret i forhold til hønernes adfærd og alders-/udviklingstrin. I pakkerum og forrum er opsat lys som giver medarbejdere optimale muligheder for at udføre deres arbejde.

Lys bruges kun undtagelsesvis om aftenen og om natten.

I forbindelse med nødvendig transport er der lys omkring maskinhus/værksted og plads ved amerikanersilo. Allé træerne er med til at dække af for lyset fra ejendommen, desuden er der mere en 50 m til vejen. Lyset vil derfor ikke udgøre en gene udover på ejendommens område.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller for de landskabelige hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår omhandlende lys.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lagre. BAT-begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakfordampningen til et niveau svarende til fordampningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse, såfremt ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. Et husdyrbrug skal derfor vælge et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige, når der foretages udvidelser.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugerne, bidrager til, at målet for faldet i ammoniakfordampningen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, som ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, via mindre baggrundsbelastning af denne.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø. De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringningsteknologi
- Foderteknologi
- Management

Vejledende BAT-standardkrav (ammoniak)

For anlægget (husdyrhold, stalde og lagre) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelsens størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Beregningerne i IT-ansøgningen viser, at Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak er 13.366 kg NH₃-N/år. Ansøgningen viser, at det ønskede dyrehold forårsager en ammoniakfordampning på 12.0667 kg NH₃-N/år. Se nedenstående tabel 12.

Tabel 12. Krav til maksimal ammoniakfordampning fra husdyrbruget

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	12251	1115	13366
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	10952	1115	12066
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1299
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Staldsystemet har således en emission på 1.299 Kg NH₃-N /år under BAT krav.

For at opnå BAT-niveau er det ikke nødvendigt at anvende miljøteknologi på gødningslagret. Der er anvendt lukket gødningslæssehus til fast gødning og dybstrøelse. Samlet emission fra lager af husdyrgødning er 1.115 kg NH₃-N/år. Det kan derfor konstateres, at kravet til BAT for ammoniakfordampning er overholdt.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Foder

Der anvendes fasefodring med 2 - 4 faser til hønerne. Det tilsættes fytase. Foderet kan være hjemmeblandet, men færdigfoder kan også anvendes. Medicinsk Zink og Kobber anvendes ikke, udover ved dyrlæge ordineret behandling. Der er fokus på at reducere fosforindholdet i fodret.

Staldindretning

Det er valgt at fortsætte driften med etagesystem og udmugning 3 gange om ugen ved hjælp af gødningsbånd til lukket lagring. Der er udarbejdet teknologiblad for gødningsbånd til æglæggende høns, og der kan opnås en reduktion på 36 % ved 3 ugentlige udmugninger sammenlignet med 1 ugentlig udmugning. Teknologien er midlertidigt optaget på Teknologilisten efter særlig aftale med Miljøstyrelsen.

BAT-kravet for emission af ammoniak er overholdt. Der er sat vilkår om anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler.

Opbevaring af husdyrgødning

Der føres logbøger over mængder og afsætning. Gødningshuset holdes lukket, når der ikke læsses gødning herfra.

Vandforbrug

Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand. Derudover bruges vand til rengøring i staldene. Der foretages løbende vedligehold af anlæg, f.eks. udskiftning til nye drikkenipler efter behov. Det sikrer mod vandspild. Der anvendes iblødsætning inden rengøring med vand, som er den mest effektive metode til vask med det laveste vandforbrug. Der anvendes ofte tørrengøring, hvor kun gødningsbåndene vaskes.

Elforbrug

Elektricitet anvendes til ventilation, lys, foderanlæg og ved udmugning.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Energiforbruget følges nøje, og vedligehold/udskiftning af ventilation/lys/foderanlæg foretages ud fra en overvejelse, hvor energiforbruget er taget i betragtning.

Udbringning af husdyrgødning

Sker i overensstemmelse med Husdyrbrugloven LBK nr. 1065 af 21/08/2025.

Management (godt landmandskab) herunder brug af farlige stoffer

Sikring af produktionen ved tilstrækkeligt tilsyn og vedligehold. Dyr og staldanlæg tilses minimum to gange dagligt. Der udføres småreparationer, når det er nødvendigt. Større opgaver og udskiftninger foretages, når det er påkrævet i forbindelse med rengøring. Hvis det er en opgave, der ikke kan løses af personalet, bliver der tilkaldt service. Det daglige arbejde består i tilsyn med dyr og anlæg. Det skal sikre, at der tilføres den nødvendige og ønskede mængde foder og vand, ligesom klima skal være optimalt for dyrene. Døde dyr fjernes dagligt, og alle mekaniske dele i anlægene overvåges.

Valg og fravalg af BAT

Der findes en række teknikker som kan anvendes i Konsumægproduktionen. Her er redegjort for de valg og fravalg, der er taget i forbindelse med godkendelsen.

Fodring

Teknologi:

- Råprotein i Konsumæg foder
- Fosfor i Konsumæg foder
- Fasefodring
- Fytase tilsætning

Fasefodring bliver anvendt, så næringsstofferne i fodret udnyttes bedst muligt. Desuden tilsættes fytase for at udnytte foderet med lavere indhold af fosfor.

Staldindretning

Teknologi:

- Fast gulv.
- Fast gulv med slats.
- Fast gulv med slats, skrabere under slats
- Etageanlæg med gødningsbånd, hyppig udmugning er mulig
- Anvendelse af varmevekslere

Traditionelle stalde anlæg med et plan til gulv produktion er fravalgt. Det er heller ikke valgt staldanlæg med slats, hvor det er muligt at udmuge fast møg med et skrabeanlæg. Etage anlæg med gødnings bånd er valgt, da det er bedst mulige system i forhold til dyrevelfærd og miljø.

Ventilation

Teknologi:

- Undertryk ventilation
- Overtryk ventilation
- Ligetryk ventilation
- Luftrensning

Luftrensning er fravalgt, fordi staldene forsynes med anden teknologi. Der er endnu ikke udviklet teknologi til luftrensning i forbindelse med produktion af konsumæg. Ventilationen bliver af undertrykstypen, fordi dette system holder mest muligt støv inde i stalden. Ved anvendelse af overtryksventilation vil støv blive presset ud i servicebygningerne. Ligetryksventilation er ikke en særlig udbredt teknik til ventilation af fjerkræ stalde. Derfor er denne fravalgt.

Vurderinger

Det vurderes, at staldsystemet lever op til BAT. Der er etageanlæg med gødningsbånd og fast gulv. Der anvendes miljøteknologi i form af hyppig udmugning med en effekt, der reducerer fordampningen til et niveau, så stalde og lagre overholder emissionskravet i forhold til natur.

Lugt er overholdt i forhold til nabo. Det vurderes derfor, at der er foretaget de nødvendige tiltag til at nedbringe emissionen for det samlede anlæg.

Det vurderes, at ressourceforbruget kan holdes på niveau som forventet af produktionen. Egenkontrol i form af e-kontroller og gødningsplaner vurderes at være tilstrækkelige værktøjer til at sikre det beskyttelsesniveau, som er skitseret. Energiforbruget registreres som en del af miljøledelsen, hvilket vurderes at være tilstrækkelig kontrol

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at landbruget overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor fodring, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning, og med de tiltag, der er beskrevet i de foregående afsnit, lever op til BAT for management (godt landmandskab).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedrørende BAT:

33) *Bedriften skal i forbindelse med tilsyn kunne redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.*

9.1 DOKUMENTATION

Der produceres skrabæg i 5 stalde. Udvidelsen betyder, at der anvendes 6 stalde i fremtiden.

En æglæggende høne starter sit liv som daggammel kylling. Kyllingen går i opdrætsstalden i ca. 16-18 uger, før den er udvokset og klar til at kønsmodne og lægge æg. Kort tid før æglægningen starter, flyttes hønniken over i ægproduktionsanlægget. En høne kan producere æg i ca. 60 uger. Hønen har således udført sin mission i løbet af ca. 76-80 uger. Herefter vil den typisk ende som foder til mink eller anden forarbejdet grundsubstans.

Produktionen foregår efter alt ind-alt ud princippet. Vilkårene for ægproduktion er fastlagt i bekendtgørelse nr. 818 om beskyttelse af æglæggende høner.

Når de gamle høns er sat ud, starter rengøring og vedligehold af anlægget. Det vurderes ud fra tidligere produktions- og veterinære forhold, hvorvidt der kræves en grundigere rengøring af hele stalden med vand. Gødningsbånd og gødningstransport rengøres dog altid. Rengøring af staldrum og inventar kan også ske med trykluft. Rengøringen omfatter også udendørs arealer ved porte og døre, ligesom udvendige dele af ventilationen også skal rengøres. Efter rengøring foretages desinfektion, hvorefter stalden står tom en periode. Før indsætning af nye hønniker gennemskyldes vandsystem. Foder- og ventilationsanlæg afprøves, og stalden tempereres.

Det daglige arbejde består i tilsyn med dyr og anlæg. Det skal sikres, at der tilføres den ønskede mængde foder og vand, ligesom klimaet skal være optimalt for dyrene. Døde dyr fjernes dagligt og ægtransporten overvåges. En gang dagligt indsamles æggene. Tidspunktet afpasses, så flest mulige æg indsamles og sættes på køl samme dag, de er lagt. Pakkerum rengøres hver dag efter pakning af æg.

Mindst 3 gange om ugen fjernes den faste gødning fra gødningsbånd og transporteres til gødningshuset. Kølerum rengøres ca. 1 gang om ugen.

Ansatte har modtaget instruktion og vejledning om lovgivning vedrørende beskyttelse fjerkræ.

Dyrevelfærdsmæssige forhold i besætningen bliver håndteret i overensstemmelse med dansk lovgivning præciseret i ”Egenkontrolprogram for dyrevelfærd”.

Egenkontrol

Der føres logbog til kontrol af flydelaget på gyllebeholderen. Beholderen følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år. En gang årligt udarbejdes ”Gødnings- og husdyrindberetning” samt ”Mark og gødningsplaner”. Begge dele anvendes til dokumentation af husdyrholdets størrelse og forbrug af gødning. Selvom arealerne er bortforpagtet, skal der indberettes et gødningsregnskab.

Foder er beskrevet i afsnit 5.3.

Forbrug af vand og energi er også beskrevet i kapitel 5.4.

Opbevaring af husdyrgødning og bedste tilgængelige opbevaringsteknik er beskrevet i kapitel 6.

Ammoniak:

BAT emissionskravet vedr. ammoniak er opnået ved en kombination af teknikker/teknologier indenfor fodring, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Staldindretning:

Staldsystemet indrettes med etageanlægssystem, der i høj grad tilgodeser dyrenes velfærdsmæssige behov. I etageanlægget er der indbygget langsgående gødningsbånd. Disse bånd fjerner 75 % af gødningen hver gang de er i drift. Dette har en betydelig effekt på ammoniakfordampningen fra staldanlægget.

Staldsystemet indrettes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens BAT-teknologiblade om hhv. "etage-system til ægproduktion for høns som ikke holdes i bur".

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at hvis alle relevante registreringer vedr. dyrehold, affald, uheld osv. opbevares på bedriften i mindst 5 år og fremvises i forbindelse med tilsyn eller lign. vil fremsendelse af dokumentation til Viborg Kommune kun i helt særlige tilfælde være nødvendig.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedrørende dokumentation og egenkontrol:

34) Der skal hvert kalenderår føres en driftsjournal, som indeholder nedenstående punkter. Driftsjournalen skal gemmes i en 5-årig periode:

- ❖ Kvitteringer for bortskaffet affald fra husdyrbruget.
- ❖ Kvitteringer af døde høner til destruktionsanstalt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger har sammen med miljøansøgningen fremsendt en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten giver en samlet beskrivelse af projektet og dets miljøkonsekvenser, som kan danne grundlag for såvel en offentlig debat samt for den endelige beslutning om projektets gennemførelse. Rapporten skal desuden sikre, at projektet bliver tilpasset omgivelserne, så miljøet ikke påvirkes unødigt. I rapporten indgår en kortlægning og vurdering af projektets direkte og indirekte påvirkninger på det omgivende miljø, herunder:

- Mennesker, fauna og flora
- Jordbund, vand, luft, klima og landskab
- Materielle goder og kulturarv, samt
- Samspillet mellem disse faktorer

Viborg Kommune har medtaget oplysninger fra miljøkonsekvensrapporten i miljøgodkendelsen under de relevante afsnit.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er undersøgt forskellige alternativer til placeringen. Det er en eksisterende produktion som ønskes drevet videre med en udvidelse. Driftsformen er uændret. Den nye stald skal hænge sammen med eksisterende stalde for at udnytte fælles foder og pakkeri anlæg. Den nye stald kunne placeres syd for de to ældste stalde. Det vil give en større landskabelig påvirkning af området.

Alternativ staldindretning

I forhold til det valgte produktionssystem til ægproduktion findes der ikke andre staldtyper, som ud fra et miljømæssigt synspunkt, er bedre. Også i forhold til dyrevelfærd og arbejdsmiljø er det valgte det bedste system. Den reducerede ammoniakfordampning betyder, at gødningen har højere kvælstof indhold. Derfor flyttes flere næringsstoffer med husdyrgødningen og markdrift og omsætning i biogasanlæg forbedres.

En alternativ staldindretning har ikke været aktuel, især ikke når de eksisterende stalde er med et design som tilgodeser hønernes krav og velfærd.

Der er ønske om at bygge en ny stald med nyeste teknologi og bedste dyrevelfærd. Den aktuelle placering tager hensyn til natur og naboer, fordi der etableres produktion i stalde, der er identisk med den eksisterende bygning og derfor ikke skiller sig ud. Lugt, støj, støv og lys kan håndteres, så der ikke bliver væsentlige gener for de omkringboende.

Det valgte staldsystem og management giver den laveste emission. Derfor er valget det bedste for naturen. Samtidig giver dette staldsystem nogle muligheder for at holde høns indendørs, hvor deres behov for at bevæge sig i højden tilgodeses med funktionen af inventaret.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis godkendelsen ikke gennemføres. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt for driften af ejendommen og for muligheden for udvikling af lokale arbejdspladser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det ansøgte lever op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav.

Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrproduktionen på Tastumvej 30 er et IE-brug.

For IE-husdyrbrug gælder, at de skal have et miljøledelsessystem (§ 51). Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal udarbejde og overholde et miljøledelsessystemet, herunder:

- ❖ Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- ❖ Fastsætte miljømål,
- ❖ Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- ❖ Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- ❖ Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

De krav, der er nævnt ovenfor, skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, f.eks. i digital form.

Kravet om et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af driften gives der besked til kommunen. Herefter vil stalde og fodersiloer blive tømt og rengjort. Desuden vil alle gødningslagre blive tømt.

Staldene vil blive sikret mod frost og lukket ned således, at der ikke vil ske skade på inventar og servicebygninger.

Ved eventuelt ophør af produktionen vil ansøger forsøge at udleje/anvende gyllebeholdere.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Der gøres opmærksom på, at ved ophør af et IE- husdyrbrug skal § 60 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen efterleves.

*§ 60 Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse.
Stk. 2. Ved ophør forstås*

1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,

2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,

3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller

4) situationer omfattet af § 62, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 3. IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for ophør af husdyrbruget:

35) Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

15 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

15.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Husdyrbruget må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at dette tillæg til miljøgodkendelse ikke fritager husdyrbruget for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning – f.eks. ansøgning om byggetilladelse.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

15.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Tillægget kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Husdyrbrugloven § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 11. august 2026. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 6. september 2026. For de borgere, der ikke modtager digitalt post, er klagefristen d. 11. september 2026

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Virkning af klage

En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen eller anden afgørelse kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i afgørelsen.

Domstolene

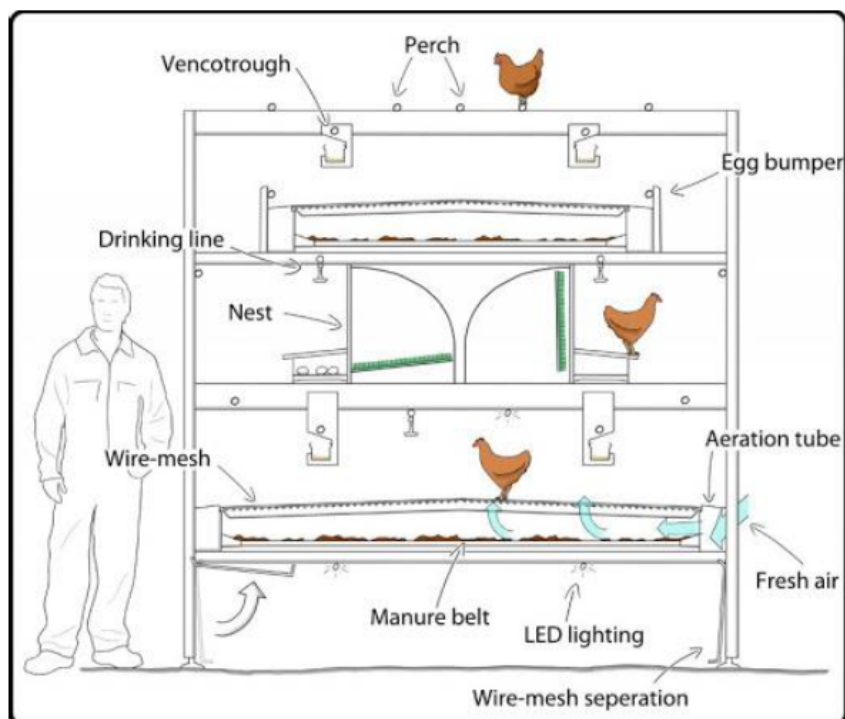
Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrloven. Fristen er 6 måneder fra miljøtilladelsen er meddelt.

15.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

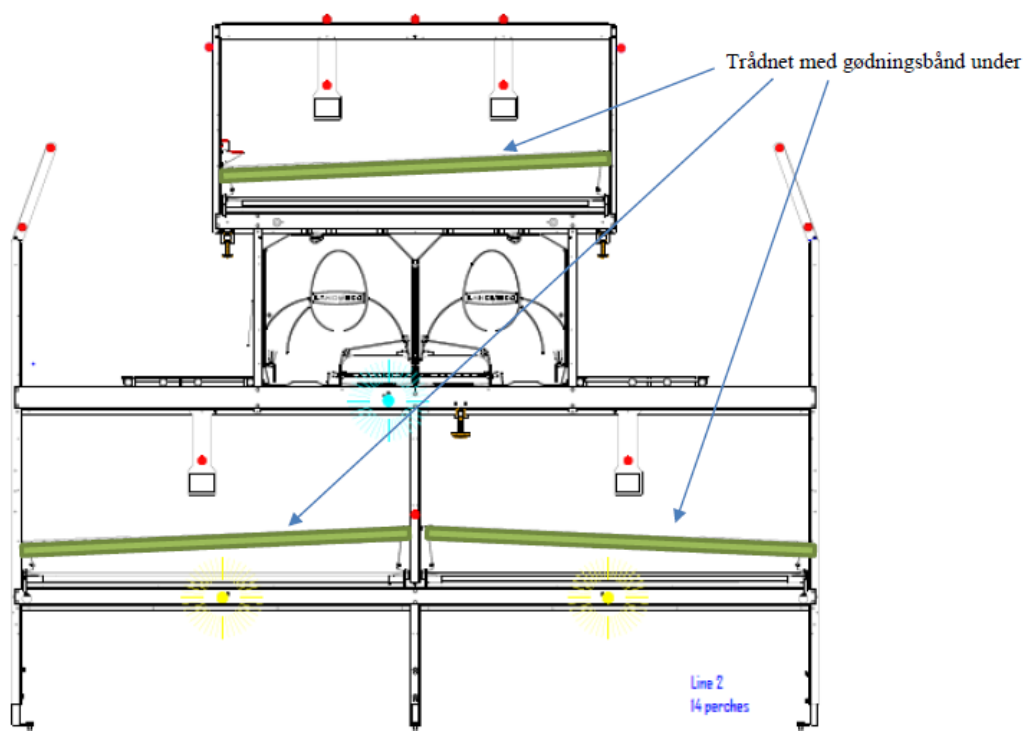
- ❖ Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (TRvest@stps.dk) – alternativt til hovedpostkassen: stps@stps.dk (Styrelsen for Patientsikkerhed)
- ❖ Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- ❖ Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- ❖ Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@ae.dk)
- ❖ Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- ❖ Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- ❖ Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (himmerland@sportsfiskerforbundet.dk)
- ❖ Friluftsrådet Limfjord Syd, (viborg@friluftsradet.dk)
- ❖ Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- ❖ naboer

BILAG 1. ANVENDT ANLÆG OG PRODUKTIONSAREAL

Figur 2. Teknisk tegning. Vencomatic Boleo Terrace etageanlæg.

På figur 3 er produktionsareal angivet med grønt.

Figur 3. Produktionsareal i etageanlægget. Gulvet i hele stalden er også produktionsareal, når frihøjden under anlægget er min 45 cm.

Produktionsareal

Skrabebæg	Gulvplan, m ²	Etage system gødningsbånd, m ²	Produktions areal m ²
Stald 1	1900	27 sektion: 2,412 m lang. 4 rækker med gødningsbånd Længde inventar 65,12 m Bredde gødningsbånd 2,450 m (2 gødningsbånd pr række) Inventar 4*2 *2,450*65,12 = 1.280 m ²	2.900 m ² 26.100 stinladser
Stald 2	1900	27 sektion: 2,412 m lang. 4 rækker med gødningsbånd Længde inventar 65,12 m Bredde gødningsbånd 2,450 m (2 gødningsbånd pr række) Inventar 4*2 *2,450*65,12 = 1.280 m ²	2.900 m ² 26.100 stinladser
Stald 3	1900	28 sektion: 2,412 m lang. 4 rækker med gødningsbånd Længde inventar 67,53 m Bredde gødningsbånd 2,450 m (2 gødningsbånd pr række) Inventar 4*2 *2,450*67,53 = 1.350 m ²	2.900 m ² 26.100 stinladser
Stald 4	1900	28 sektion: 2,412 m lang. 4 rækker med gødningsbånd Længde inventar 67,53 m Bredde gødningsbånd 2,450 m (2 gødningsbånd pr række) Inventar 4*2 *2,450*67,53 = 1.350 m ²	2.900 m ² 26.100 stinladser
Stald 5	2000	42 sektion: 2,412 m lang. 3 rækker med gødningsbånd Længde inventar 101,30 m Bredde gødningsbånd 2,450 m (2 gødningsbånd pr række) Inventar 3*2 *2,450*101,3 = 1.500 m ²	3.500 m ² 31.500 stinladser
Stald 6	2000	42 sektion: 2,412 m lang. 3 rækker med gødningsbånd Længde inventar 101,30 m Bredde gødningsbånd 2,450 m (2 gødningsbånd pr række) Inventar 3*2 *2,450*101,3 = 1.500 m ²	3.500 m ² 31.500 stinladser
Samlet		Samlet 167.400 stinladser	18.600 m ²

Der er fast gulv i hele staldenes areal, også under inventaret. Ved begge ender er der et afspærret areal til inspektion, teknik og gødningstværsport.

Gødningsslager i nordlige ende af anlægget bruges også til de to nye stalde.

- Overdækket gylletank til retur gylle fra biogas

Stald 1

Oprindelig stald med berigede bur. Indretning med forrum, servicerum mm.

8 års drift

- Produktions areal 2900 m² etageanlæg med gødningsbånd

Nu drift

- Produktions areal 2900 m² etageanlæg med gødningsbånd
- Veranda

Ansøgt drift som nudrift.

Stald 2

Gammel stald til burproduktion som stald 1.

8 års drift

- Produktions areal 2900 m² etageanlæg med gødningsbånd

Nu drift

- Produktions areal 2900 m² etageanlæg med gødningsbånd
- Veranda

Ansøgt drift som nudrift.

Stald 3

8 års drift

- Produktions areal 2900 m² etageanlæg med gødningsbånd

Nu drift

- Produktions areal 2900 m² etageanlæg med gødningsbånd

Ansøgt drift som nudrift.

Stald 4:

Stalden er oprindelige opført til andet formål (grisestald). Den er ændret og taget i anvendelse som konsumægs stald før 2018.

8 års drift

- Produktions areal 2900 m² etageanlæg med gødningsbånd

Nu drift

- Produktions areal 2900 m² etageanlæg med gødningsbånd
- Veranda på begge sider af stalden

Ansøgt drift som nudrift.

Stald 5

8 års drift

- Produktions areal 0 m²

Nu drift

- Produktions areal 3500 m² etageanlæg med gødningsbånd

Ansøgt drift som nudrift.

Stald 6 Ny

8 års drift

- Produktions areal 0 m²

Nu drift

- Produktions areal 0 m²

Ansøgt drift.

- Produktions areal 3500 m² etageanlæg med gødningsbånd